

Dreptul

ISSN 1857-3185

JOI

8 Martie

2012

Anul XI
nr. 9 (412)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

„Pentru o femeie, nu e deloc ușor să îmbine cariera cu familia, dar nici imposibil nu e”

pag. 2

Patrimoniul cultelor religioase și a părților lor componente

pag. 6

8 idei pentru 8 Martie

pag. 8

SĂRUT FEMEIE MÎNA TA...

Gheorghe AVORNIC, doctor habilitat în drept, profesor universitar, decan al Facultății de drept a USM, președinte al Consiliului de administrație al UJM

Mult stimate doamne și domnișoare,

Începutul de primăvară, cu mireasma-i îmbătătoare de ghiocci și zambile ne amintește de cea mai plină de feminitate sărbătoare – 8 Martie, Ziua celei care este Femeia.

Martie este luna renașterii și tot ce e legat de acest miracol este de neconceput fără Femeie, această ființă sublimă,

căreia omenirea îi dă-torează continuitatea și perpetuarea vieții. Calendarele îi consacră o zi specială – 8 Martie. Dar de fapt, întreaga lună, așezată sub semnul Mărțișorului, este o odă închinată splendorii, candoarei și tandrețefeminine. Umanitatea, de-a lungul timpului, a elogiat Femeia pentru frumusețea și unicitatea sa. Au cîntat-o compozitorii, a inspirat poezii și a fost muza pictorilor. Și tot ea, prin fatalismul și diplomația sa, a reușit să imprime statutul feminin în memoria universală. În pofida intemperiiilor vremii, Femeia a rămas în istorie ca simbol al vieții, al dragostei, al începutului și frumosului.

Astăzi, cînd lumea devine tot mai dinamică și mai complexă, personalitatea Femeii capătă conotații noi. Fiind acuzată de feminism și

emancipare, înșelîndu-i-se așteptările, sfidează, aproape eroic, greutățile și neajunsurile, ca să-și ducă misiunea, deloc ușoară, de Femeie, pînă la capăt. Și e incredibil cum izbutește să fie cea mai sublimă ființă, și în același timp – ea și mamă, ea și soție, ea și prietenă,

bunică, soră... fără a pretinde ceva în schimb, pentru că iubește, și se autodepășește prin muncă, pînă la uitare de sine. Știe să mențină aprins, cum se pricepe numai ea, focul sacru din vatra căminului, iar acest lucru o face cea mai fericită și îi umple viața de sens.

Ce-ar fi fost frumosul și veșnicia, ce-am fi fost fiecare din noi, de n-ar fi existat Femeia?... Dar Divinitatea gîndește mult prea profund, astfel încît, ca o salvare a armoniei și fericirii pămîntești, a creat-o pe Ea, înzestrînd-o cu cele mai supreme valori.

Dragele noastre

doamne și domnișoare, cuvintele vor părea oricînd puține pentru a reda sau a exprima dragostea noastră și prețuirea pentru tot ceea ce sînteți. E 8 Martie, e sărbătoarea ce vă aparține în exclusivitate – doar un strop din recunoștința și închinarea ce vi le datorăm, pentru tot ce faceți ca viața să fie atît de frumoasă.

Pentru că sînteți suave, gingașe, sublime, pentru că sînteți cele care eternizează viața și știți să iertați și să dăruiți, pentru că sînteți ambițioase, dinamice, emotive – sînteți absolut superbe.

Vă doresc să fiți, în permanență, dezmiardate și înconjurate de căldură, tandrețe, armonie și dragoste. Fie ca pacea și înțelegerea să domine mereu în familiile dumneavoastră, iar fiecare răsărit de soare să vă aducă împlinirea tuturor viselor.

PENTRU VOI, DRAGI FEMEII

Femeie cu nume de-alint

Femeie cu nume de-alint, Ți-e chipul oază de stele. Habar nu ai cum mă mint Că ești în brațele mele.

Ce-ascunzi în tine, femeie, De nu mă lași să trăiesc? Mă tot ghionțește-o idee, Să-ți spun ce mult te iubesc!

Spre tine pașii mă poartă, Ești țelul meu și destin.

Cînd mai lipsesc tu mă iartă, Căci tot la tine eu vin.

Femeie, tu știi că mai mint, Îmi iartă vorbele goale, Dar numai cu tine m-alint Și-s viu în brațele tale.

Ce-ascunzi în tine, femeie, De nu mă lași să trăiesc? Mă tot ghionțește-o idee, Să-ți spun ce mult te iubesc!

(George Safir)

de felicitări călduroase, compuse din cele mai alese cuvinte, în stare să exprime sentimentele înălțătoare de iubire, de apreciere în sine a rostului Femeii, de prețuire a destinului și darului dumnezeiesc al continuității vieții pe pămînt.

Consiliul Superior al Magistraturii,

Mesaj de felicitare cu prilejul sărbătorii de 8 Martie

deși vine cu un mesaj de felicitare din partea unei instituții de profil juridic, feliță toate doamnele, domnișoarele și domnițele cu ocazia acestei frumoase și semnificative sărbători, dorindu-le multă sănătate, fericire, dragoste, să fie dorite, admirate, împlinite, respectate în familie, la serviciu, în societate.

În toate timpurile, femeia a fost capabilă, prin esența ei, să întroneze pacea și liniștea în situațiile cele mai complicate și dificile, obținîndu-și dreptul de sol al împăcării. Adresînd cuvinte meritate de

recunoștință, noi, bărbații, vă asigurăm de susținerea și înțelegerea noastră, de respectul și stima care vă încurajează și vă mobilizează, fiind alături oriunde vă veți afla.

Vigoarea tinerească să nu vă părăsească. Energia creatoare să vă înaripeze mereu. Faptele să vă încununze existența, aducîndu-vă satisfacția împlinirii.

Cu profund respect,
Nicolae TIMOFTI,
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

„Pentru o femeie, nu e deloc ușor să îmbine cariera cu familia, dar nici imposibil nu e”

(Interviu cu Anastasia PASCARI, director executiv al Institutului Național al Justiției)

- Doamnă Anastasia Pascari, cu siguranță putem afirma că ați devenit o personalitate notorie în justiția națională. Aș vrea să dau startul acestei discuții prin a vă întreba de unde vine pasiunea dumneavoastră pentru domeniul jurisprudenței?

Apărarea valorilor supreme în societate a fost un imbold care mi-a trezit interesul față de profesia de jurist. După absolvirea școlii medii nu am avut posibilitatea înmatriculării la universitate, deoarece era nevoie de o vechime în muncă de cel puțin doi ani. Astfel, m-am angajat la Judecătoria Drochia în calitate de translator și grefier. Aici am avut ocazia să cunosc multe persoane din domeniu cu înalte calități profesionale și morale. Erau demne de admirat, deoarece în toată activitatea lor s-au condus de principii bazate pe onestitate, profesionalism înalt și tendința de a sluji adevărului și dreptății. Anume aceste persoane mi-au determinat opțiunea de a fi jurist și de a urma facultatea de drept.

Am făcut studiile la secția fără frecvență, fiindcă la secția zi, șansele femeilor erau destul de mici, considerându-se că profesia de jurist nu era potrivită pentru ele. În acea perioadă am activat în calitate de notar. Ulterior, am activat în funcția de consultant superior în cadrul Ministerului Justiției. În anul 1976 mi s-a propus să candidez la funcția de judecător. Deși cunoșteam că misiunea de înfăptuire a actului justiției este grea, am acceptat fără ezitări. Prin urmare, acesta a fost destinul pe care l-am dus cu demnitate pe parcursul anilor.

- Ați fost detașată din funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție pentru a fi desemnată în calitate de director executiv al Institutului Național al Justiției, și se știe că activitatea de manager este una care necesită timp și efort. Ce probleme ați întâmpinat pe parcursul acestei activități? Considerați că merită efortul pe care îl depuneți?

Până la alegerea în funcția de director executiv am activat la Institutul Național al Justiției, prin cumul, în calitate de formator, chiar de la constituirea acestei instituții, participând la elaborarea curriculumului la mai multe discipline, a testelor grilă și a spețelor pentru examenele de admitere etc. Astfel, cunoșteam unele particularități din activitatea instituției, dar sincer vorbind, este o deosebire mare între faptul de a cunoaște instituția și activitățile acesteia, și însăși responsabilitatea de conducător. În cadrul activității apar diverse probleme curente care trebuie să fie rezolvate operativ. Aceste probleme sînt ca niște provocări care te mobilizează și te motivează să le soluționezi calitativ și în termen.

Problemele-cheie care apar la Institut sînt cele le-

gate de sporirea nivelului de perfecționare a procesului de instruire atît a viitorilor judecători și procurori, cît și a judecătorilor și procurorilor în funcție, precum și a altor actori care contribuie la efectuarea justiției. Reieșind din obiectivele Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, urmează să reevaluăm curriculumele și planurile de învățămînt, să elaborăm curriculumele pentru disciplinele noi care vor fi incluse în planurile de învățămînt etc. Există și alte probleme rezolvarea cărora nu întotdeauna depinde de conducător. Una dintre acestea este finisarea reconstrucției sediului Institutului. Din cauza insuficienței resurselor financiare, o parte a sediului a rămas nereconstruită. Aceste circumstanțe cauzează imposibilitatea valorificării complete a patrimoniului Institutului. Cerințele referitoare la necesitatea alocării mijloacelor financiare se înaintea instituțiilor abilitate, însă soluționarea acestei probleme se amină de fiecare dată. Însă în cazul în care clădirea nu va fi reconstruită, aceasta riscă să se prăbușească. Totodată, trebuie să se țină cont și de faptul că sediul Institutului Național al Justiției se regăsește în lista monumentelor de arhitectură și urmează a fi protejat de stat.

Cît privește întrebarea dacă se merită efortul depus, țin să menționez că obiectivele pe care mi le-am propus la începutul activității în această funcție, chiar și în condițiile unei munci intense, sînt valabile și în prezent. Efortul depus se merită, deoarece prin pregătirea și perfecționarea calitativă a judecătorilor și procurorilor, precum și altor actori ce contribuie la exercitarea justiției, se va îmbunătăți esențial actul de exercitare a justiției și va spori credibilitatea societății în sistemul judecătoresc și organele Procuraturii.

- Instituția pe care o conduceți este încă una tînără (septembrie 2007). Cum credeți, care este rîolul și locul ei în societate? Își justifică ea pe deplin existența?

Cu toate că are o perioadă relativ scurtă de la înființare, Institutul Național al Justiției a reușit să se afirme, să-și găsească locul preconizat ca instituție specializată de învățămînt în structura autorității judecătorești naționale. Pregătirea profesională a judecătorilor și procurorilor, deși nu a fost inclusă drept un pilon de bază în strategia de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, este determinată în strategie ca un factor semnificativ în realizarea reformei sistemului judecătoresc și a organelor Procuraturii. Astfel, pregătirea profesională reprezintă o premisă esențială de consolidare a sistemului judecătoresc,

de responsabilizare a judecătorilor și o garanție a independenței și imparțialității judecătorilor. Instruirea continuă, detaliată și diversificată în domeniile de drept material și procesual, inclusiv în materia dreptului comunitar și a drepturilor omului, va permite judecătorilor să soluționeze cazurile corect și uniform, ceea ce va duce, evident, la consolidarea încrederii societății în justiție.

Prin urmare, rîolul Institutului Național al Justiției este unul esențial, iar existența acestuia este justificată și necesară.

- Societatea, acum mai mult ca oricînd, are nevoie de jurîști profesioniști, care să corespundă unor exigen-

țe înalte. În acest context, aș vrea să vă întreb care sînt criteriile de selectare și cum identificați persoanele cu abilități adecvate pentru a fi instruite în cadrul INJ?

Într-adevăr, odată cu promovarea valorilor democratice și dezvoltarea relațiilor economice naționale și internaționale, societatea are dreptul de a beneficia de jurîști bine pregătiți, ceea ce necesită intensificarea activităților de formare a jurîștilor, indiferent de natura atribuțiilor lor. În această ordine de idei, activitatea de formare a jurîștilor reprezintă o chestiune de interes public și trebuie susținută de stat. Nu întîmplător, în Strategia de reformare a sectorului justiției sînt preconizate activități de formare și a altor actori din sfera justiției, puse în seama Institutului Național al Justiției.

Referindu-ne la criteriile de selectare a viitorilor judecători și procurori pentru cursurile de pregătire inițială, voi sublinia că admiterea se face în exclusivitate pe bază de concurs, cu respectarea principiilor transparenței și egalității în drepturi. Concursul se organizează anual, numărul de locuri fiind stabilit de Consiliul Superior al Magistraturii și Procuratura Generală. Pot participa la concurs persoanele care corespund criteriilor pentru ocuparea funcțiilor de judecător și procuror stabi-

lite prin Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și Legea cu privire la Procuratură. În cazul în care corespund acestor criterii, ei se înscriu la concursul de admitere. Candidații la concursul de admitere susțin două probe în fața Comisiei pentru examenele de admitere constituite de Consiliul INJ. La proba scrisă, candidații soluționează un test-grilă cu 100 de întrebări la disciplinele fundamentale: drept civil, drept procesual civil, drept penal și drept procesual penal. Proba orală constă în rezolvarea a două spețe la aceleași discipline. Sînt înmatriculați la studii candidații care au acumulat cea mai mare medie în raport cu numărul de locuri alocate pentru concurs.

- Cum apreciați nivelul de pregătire juridică a tinerilor dornici de a se afirma în domeniul jurisprudenței?

Pregătirea juridică în instituțiile de învățămînt superior depinde nu numai de dorința unei persoane anumite, dar și de instituția care prestează acest serviciu. La concursul de admitere la INJ participă absolvenții tuturor instituțiilor de învățămînt superior cu profil juridic și observăm că cea mai bună pregătire o au absolvenții Facultății de drept a Universității de Stat din Moldova. În fiecare an, aproximativ 70% din numărul total de candidați care susțin examenul de admitere sînt absolvenții acestei facultăți. Probabil că, este necesar de a uniformiza planurile de învățămînt astfel, ca la facultățile de drept să se învețe aceleași discipline cu același număr de ore. Instituțiile de învățămînt superior trebuie să pună accentul nu pe numărul mare de studenți, dar pe calitatea prestației lor. Nu e normal cînd la o facultate de drept se studiază, spre exemplu, dreptul penal 64 ore, iar la altă facultate - 248 ore.

În ceea ce privește prestația pe care o acordă INJ, în prim-plan se pune calitatea pregătirii profesionale a viitorilor judecători și procurori, fiind selectați în calitate de formatori cei mai experimentați judecători, procurori și alte categorii de specialiști în domeniu. Programul de învățămînt include discipline fundamentale, precum și discipline de specializare atît pentru judecători, cît și pentru procurori, punîndu-se accentul pe aspectul aplicativ al cunoștințelor teoretice.

Participarea audiențelor INJ la concursuri internaționale demonstrează că ei posedă cunoștințe bune, ocupînd locuri de frunte. Spre regret, din lipsă de mijloace financiare, audienții, în prezent, nu au posibilitatea de a participa la concursurile internaționale organizate pentru audienți din

instituțiile de acest gen. Ne bucurăm și de reușitele absolvenților INJ, care deja activează cu succes în funcțiile respective.

- Ce calități sînt inerente unui jurîst profesionist?

Această profesie oferă persoanei un statut distinct în societate. Nu este suficientă doar posedarea cunoștințelor juridice pentru a fi un bun profesionist. Trebuie să dispună și de un șir de alte calități, precum: comportament ireproșabil, integritate morală, probitate și corectitudine, obiectivitate, imparțialitate, credibilitate, precum și o atitudine consecventă față de exigențele legii.

- Aveți o experiență vastă în domeniul judecătoresc. Vă gîndiți să reveniți pe tărîmul înfăptuirii justiției - la funcția de judecător?

Sînt detașată pentru exercitarea funcției de director executiv al INJ. Însă la atingerea plafonului de vîrstă, va trebui să demisionez din funcția de judecător, continuîndu-mi activitatea de director pe durata mandatului. Să revin la funcția de judecător nu mai am timp...

Funcția managerială la INJ este o nouă etapă interesantă, care îmi oferă, totodată, posibilitatea de a putea transmite din experiența și cunoștințele acumulate pe parcursul activității de judecător.

Sînt ferm convinsă că va veni o nouă generație de judecători și în special, cei care promovează cursurile de perfecționare la INJ, care sînt ghidați de cei mai buni formatori (lectorii și practicienii experimentați) și ne vor urma calea, ridicînd la un nivel mult mai înalt actul de justiție, dar și încrederea justițiabililor în justiție.

- Ne aflăm în preajma unei frumoase sărbători - Ziua Femeii. Că tot veni vorba de femeie, se deosebesc cumva femeia jurîst de celelalte femei din societate? Se crede că este mai severă, mai puțin emotivă. Pe dumneavoastră ce vă emoționează cel mai mult?

Orice ființă se naște cu anumite calități și capacități, care ulterior sînt dezvoltate și cultivate. Prin urmare, femeia-jurîst nu poate fi nici mai severă, nici mai puțin emotivă, doar prin faptul că este jurîst. Ea trebuie să respecte normele de etică și deontologice, iar atunci cînd este într-un proces de judecată, trebuie să-și stăpînească emoțiile și să aplice corect legea. Nici nu ne putem imagina cum ar putea un judecător să se lase copleșit de emoții în cazul unor infrațiuni grave pe care le examinează sau în alte cazuri.

Personal, îmi place să admir lucrurile frumoase, care trezesc în suflet emoții pozitive. Ele te învață să te descoperi pe tine însuși, să evadezi în lumea plăcutului, să te destăinui. Farmecul copilăriei, anii de școală sînt clipe care rămîn vii în inima mea și mă emoționează de fiecare dată cînd îmi aduc aminte de ele,

urmate de altele care azi conturează un alt tablou al vieții mele. Unul din ele este și rîolul de bunică. Nu pot trece cu vederea și acel sentiment sublim în viața fiecărei femei - iubirea. E și ea o lege, dar o lege a vieții, pe care o trăiesc și astăzi alături de soțul meu.

- Vi s-a cerut vreodată să fiți mai tolerantă, fiind într-un proces de judecată?

Judecătorul trebuie să-și exercite atribuțiile astfel încît să asigure aplicarea corectă a legii, examinînd cauzele imparțial, fără restricții și presiuni, în conformitate cu prevederile legale. Totodată, trebuie să fie tolerant, demn și politic în relațiile cu participanții la proces, însă tolerant în măsura în care să nu prevalze interesele legii, echității și dreptății. În acest context, citez și un pasaj din „Rugăciunea unui judecător”, care poate fi o călăuză pentru judecători: „Ajută-mă, Doamne, să fiu vrednic de această misiune! Măreția acestui oficiu să nu mă ispitească. Orgoliul sau mîndria să nu mă cuprindă. Tentațiile să nu mă atingă. Onorurile și măririile deșarte să nu mă încurajeze”.

- Cum reușiți să îmbinați atît de perfect cariera cu familia?

Să îmbini cariera cu familia nu e deloc ușor pentru o femeie, dar nici imposibil nu e. Respectul, susținerea și înțelegerea din partea celor dragi fac ca lucrurile să evolueze mai bine, să te ridici cînd te simți vulnerabil în fața greutăților. Pe parcursul întregii activități, am îmbinat plăcerea de a munci cu greutățile profesiei de judecător și cu căldura suflutească pe care m-am străduiut să o dau familiei. Această îmbinare pentru mine a fost, de la bun început, un mod de a fi, de a trăi emoțiile unor momente plăcute, alături, mai puțin plăcute, de a urma o cale în viață, în care senzațiile neplăcute și stresul au fost urmate de căldura suflutească din sînul familiei, unde întotdeauna mă așteptau copiii și soțul.

- Ce părere aveți despre femeile din societatea noastră?

Femeile din societatea noastră sînt deștepte și înțelepte. Nu putem trece cu vederea nici frumusețea lor. Ele sînt puternice, reușind să îmbine perfect munca și treburile casnice, ele dau naștere și educă copii, rezolvă problemele ce apar în familie și societate. Deși multe femei dispun de calități morale și profesionale ireproșabile, puține avem în politică și în funcții de conducere.

- Care este mesajul dumneavoastră pentru femeile din Republica Moldova cu ocazia Zilei de 8 Martie?

Cu prilejul sărbătorilor de primăvară, adresez femeilor din Republica Moldova cele mai calde urări de sănătate și prosperitate. Să fie mereu apreciate, respectate și iubite, iar pacea și înțelegerea să domine mereu în sufletele și familiile lor.

Lilia DUMINICA

FEMEII CARE AU PĂȘIT CU DREPTUL ÎN DOMENIUL DREPTULUI

Dintotdeauna, femeia s-a distins de celelalte creații ale Divinității prin trăsături, precum frumusețea, bunătatea, gingășia, sublimul.

Despre femeile juriste se vehiculează adesea că au un caracter mai dur, această trăsătură fiind imprimată de apartenența la domeniul pe care și l-au ales ca destinație – justiția. Cu toate acestea, viața demonstrează contrariul. Interacționând cu mai multe

doamne din justiția națională, lesne te poți convinge că fiecare dintre ele este în primul rând Femeie – emotivă, bună la suflet și sensibilă. Pe lângă faptul că juristele sînt ființe iubitoare, bune familiste, mame, bunici, ele au și o carieră de învâdit.

În cele ce urmează, vă prezentăm doar cîteva dintre personalitățile feminine care marchează sistemul justiției naționale prin prestața lor ireproșabilă.

Elena ARAMĂ,
doctor habilitat în drept,
profesor universitar,
Facultatea de drept, USM
Născută: 12 martie 1949
Locul nașterii: satul Oziornoe, raionul Ismail, regiunea Odesa, Ucraina

Studii:
 1963-1967 – Școala pedagogică din Cahul
 1968-1973 – Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de drept
 1973-1976 – doctorat, Universitatea de Stat din Moscova, Facultatea de drept

Limbi vorbite: română, franceză, rusă, spaniolă
Titluri științifico-didactice: doctor habilitat în drept, profesor universitar

Ocupații și publicații:
 - 115 lucrări științifice, dintre care 4 monografii, 3 manuale, 5 materiale didactice, programe analitice, articole științifice
 În ultimii 5 ani a publicat 2 monografii, un manual și 14 articole.

A participat la mai multe conferințe internaționale științifice, este membru al Seminarului de Profil, și președinte al Consiliului Științific pentru susținerea tezelor de doctorat în drept.

De asemenea, este membru al Consiliului Științific al Facultății de drept, USM.

Experiența profesională:
 1967-1970, pedagog în Școala primară
 1977 – pînă în prezent, lector, conferențiar, profesor universitar la Facultatea de drept a USM
 1994-2010, șeful Catedrei Teoria statului și dreptului, USM

Distincții de stat și decernări:
 Pentru muncă conștiințioasă a fost decorată cu:
 - Medalia „50 ani ai USM” în 1996, și Diploma Guvernului în 2004
 - Titlul „Om Emerit”, 2006
 - Ordinul „Gloria Muncii”, 2010

Valentina COPTILEȚ,
doctor în drept, conferențiar
universitar,
Facultatea de drept, USM

Născută: 22 septembrie 1962
Locul nașterii: satul Caracușenii Vechi, raionul Briceni, Republica Moldova

Studii:
 1970-1980 – Școala medie s. Caracușenii Vechi, r-n Briceni

1980-1985 – Facultatea de istorie, USM
 1996-1999 – Facultatea de drept, USM
 1999-2000 – studii masterat
 2000-2003 – studii doctorat

Limbi vorbite: română, rusă, engleză.

Titluri științifice:
 2003 - doctor în drept, specialitatea 12.00.01
 2005 - conferențiar universitar la Catedra Teoria și istoria dreptului, USM

Interese științifice: Istoria statului și dreptului
Ocupații și publicații:
 - peste 40 de lucrări științifice, dintre care 1 monografie, 1 manual, 2 materiale didactice, programe analitice, articole științifice

- a participat la mai multe conferințe internaționale științifice
 - membru al Seminarului de Profil
 - secretar științific al Consiliului Științific pentru susținerea tezelor de doctorat în drept
 - membru al Consiliului Științific al Facultății de drept, USM și al Comisiei de calificare

Experiență profesională:
 1985-1993, pedagog în Școala nr.28, or. Chișinău
 1993-1995, pedagog în Colegiul de Telecomunicații
 1996 - prezent, laborant superior, lector, conferențiar universitar la Facultatea de drept a USM
 2004 - prezent, prodecanul Facultății de drept, USM
Distincții de stat și decernări:
 Titlul „Om Emerit”, 2010, Medalia „60 ani ai USM”, Diploma USM, Diploma Guvernului, 2009

Eugenia COJOCARI,
doctor habilitat în drept,
profesor universitar,
Facultatea de drept, USM
Născută: 12 mai 1951
Locul nașterii: satul Năvîrneț, raionul Fălești, Republica Moldova

Studii:
 - Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de drept
 - Academia de Științe a Moldovei - doctorat
 - Universitatea Liberă Internațională din Moldova (ULIM) - postdoctorat

Limbi vorbite: română, rusă, franceză
Titluri științifice și didactice:

- 1986 - doctor în drept – teza de doctorat la Institutul de Cercetări Științifice în domeniul legislației la Moscova (Rusia)
 - 2003 - doctor habilitat în drept – teza de doctor habilitat în drept la Universitatea de Stat din Moldova cu tema „Răspunderea juridică civilă în temeiul legislației”

- conferențiar universitar
 - profesor universitar

Interese științifice:
 - Interesul științific general: Drept civil: Dreptul afacerilor, Răspunderea juridică

- Interesul științific special: Dreptul economic, notarial

Ocupații și publicații:
 - 2004-2012, șef de catedră, profesor universitar, Facultatea de drept, USM (cursuri universitare predate: Dreptul economic, Dreptul economic sectorial, Răspunderea juridică în Dreptul economic: Drept civil, Drept notarial)

- 2002-2004, prorector pentru munca științifică, Institutul de Economie și drept, Bălți
 1955-2002, conferențiar universitar, Departamentul drept, ULIM

Elena CONSTANTINESCU,
doctor în drept,
conferențiar universitar, USM

Născută: 01 august 1965
Locul nașterii: satul Ivanovca Nouă, raionul Cimișlia, Republica Moldova

Profesia: jurist
Titlu științifico-didactic: doctor în drept, specialitatea 12.00.03 – Drept civil, Drept

procesual civil, Dreptul familiei, Dreptul internațional privat

- conferențiar universitar

Studii:
 1982 – Școala medie, s. Gura-Galbenei, r-n Cimișlia
 1984 – KTGH or. Kiev, Ucraina, Facultatea de drept
 1991 – Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de drept

1995 – Academia de Științe a Republicii Moldova, Institutul de Istorie, Filozofie și Drept (doctorat)

1996 – Susținerea publică a tezei de doctor în drept cu tema: „Problemele dreptului succesoral în Republica Moldova”

Activitate profesională:
 1984-1985, consultant la Biroul Notarial de Stat nr.3 mun. Chișinău

1985-1998, notar de stat interimar la Biroul Notarial de Stat nr.3 mun. Chișinău

1998 - prezent, notar privat mun. Chișinău
 1996-2002, lector superior, Catedra Drept civil și procesual civil, Facultatea de drept, USM

2002-prezent, conferențiar universitar, Catedra de Drept civil, Facultatea de drept, USM,

1996-2006, lector superior, conferențiar universitar, Catedra Drept privat, Academia de Studii Europene

Activitate obștească:
 - membru al Uniunii Notarilor din Moldova (1998-2000)

- membru al Asociației Femeilor de Carieră Juridică din Moldova (1999-prezent), vicepreședinte

- membru al Federației Internaționale a Femeilor de Carieră Juridică cu sediul la Lisabona, Portugalia (2000-prezent)

- membru al Asociației Notarilor din Moldova „NOTA”, membru al Consiliului (2001-prezent)

- membru al Uniunii Juriștilor din Moldova (2001-prezent)

1979-1955, Institutul de Filozofie, Sociologie și Drept al Academiei de Științe a Republicii Moldova, doctorand, laborant, colaborator științific, colaborator științific superior, șeful Secției stat și drept

1991-1993, șeful Secției juridice a Primăriei mun. Chișinău

1973-1979, laborantă, codificator, lector, Facultatea de drept, Universitatea de Stat din Moldova

- avocat
 - membru al colegiilor de redacție: revista „Avocatul Poporului”

- 135 de lucrări publicate, dintre care 120 de articole științifice și 25 de monografii

Participarea în proiecte de cercetare naționale și internaționale:

Internaționale:

- expert în proiectul Consiliului Europei „Expertul autonom al puterii locale”, 2000

- expert în proiectul Codului civil al USAID, SUA, 2002

- expert în proiectul „MERCURI TEMPUS” al USM, 2009-2011

Naționale:

Academia de Științe a Moldovei - Tema proiectului instituțional: „Republica Moldova în contextul geopolitic contemporan și probleme actuale ale edificării statului de drept în Republica Moldova din perspectivele integrării europene”, tema subproiectului secției: „Dezvoltarea statului și dreptului Republicii Moldova din perspectiva integrării europene”, compartimentul: „Problemele dreptului economic național în contextul legislației europene”

Stagii profesionale peste hotare:
 Quebec, Canada

Distincții de stat:
 - Titlul „Om Emerit” al Republicii Moldova, 2009

- membru al Consiliului de Administrare al Uniunii Juriștilor din Moldova (2005-prezent)

Activitate științifică:
 - autor (coautor) a peste 30 de publicații științifice și didactice

Participarea la elaborarea și expertiza actelor legislative:

- elaborarea proiectului de modificare a Legii 1153-XIII din 11.04.1997, cu privire la notariat, august-septembrie 2001

- elaborarea proiectului Legii 1453-XV din 08.11.2002, cu privire la notariat, ianuarie-mai 2001

- expertiza proiectului Codului civil, noiembrie - decembrie 200, ianuarie-martie 2002

- expertiza proiectului Legii privind procedura notarială, iulie-august 2006

- elaborarea proiectului Legii notarilor, august- prezent 2011

- elaborarea programei UNDAF pentru Republica Moldova, 2013-2017

Stagieri:
 - mai-iunie 1997, SUA, Louisville Kentucky - proiectul „Community Connections”

- noiembrie 2000, Budapesta, Ungaria, - proiectul „Protecția Drepturilor Omului”

Foruri internaționale:
 Federația Internațională a Femeilor de Carieră juridică

- decembrie 1999, Paris, Franța

- septembrie 2000, Toledo, Spania

- septembrie 2005, Lima, Peru

- septembrie 2006, Barcelona, Spania

Asociația Femeilor de Carieră Juridică din România

- noiembrie 2000, - București, România

Uniunea Juriștilor din Ucraina

- octombrie 2006, Kiev, Ucraina

Distincții de stat și decernări:
 - „Medalia de Aur”, Ministerul Educației și Științei al RSSM, 1982

- diplome, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, 1999, 2001

- diplomă, Ministerul Educației al Republicii Moldova, 2009

- medalie, Asociația „World Jurist Association”, 2005

- titlul Onorific „Om Emerit”, 2011

- absolvent de succes, Liceul din s. Gura Galbenei, raionul Cimișlia, 2012

● La solicitarea cititorilor

Patrimoniul cultelor religioase și a părților lor componente

Legea privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie conține reglementări referitoare la patrimoniul cultelor religioase și a părților lor componente. Conform prevederilor acestei legi fiecare cult religios și fiecare din părțile lui componente poate deține, folosi și dispune liber de un patrimoniu distinct. Dreptul de proprietate al cultelor religioase, al părților lor componente, al instituțiilor și întreprinderilor create de ele este exercitat în conformitate cu legislația națională și cu normele internaționale acceptate de Republica Moldova. În proprietatea cultelor religioase, a părților lor componente, a instituțiilor și întreprinderilor create de ele pot să se afle clădiri, construcții, terenuri, mijloace de transport, utilaje, edituri, tipografii, posturi de radio și televiziune, publicații, obiecte de cult, obiective de producție, de menire socială și de binefacere, mijloace financiare și alte bunuri materiale necesare pentru asigurarea activității lor. Culele religioase și părțile lor componente pot avea în proprietate orice obiecte de proprietate intelectuală conform legislației naționale și tratatelor internaționale la care Republica

Moldova este parte. Culele religioase și părțile lor componente pot avea în calitate de simboluri proprii steme istorice, drapelul, fanioane, semne heraldice etc., care se vor înregistra oficial, în modul stabilit pentru înregistrarea cultului religios sau a părții lui componente. Culele religioase, părțile lor componente, instituțiile și întreprinderile create de ele au dreptul exclusiv de proprietate asupra bunurilor procurate sau create de ele din contul mijloacelor proprii, al donațiilor cetățenilor, aso-

ciațiilor obștești, primite de la stat sau dobândite pe alte căi ce nu contravin legislației. Dreptul de proprietate presupune, pentru fiecare subiect vizat, dreptul de a posedea, de a dispune și de a folosi liber bunurile create sau dobândite legal.

Culele religioase, părțile

lor componente, instituțiile și întreprinderile create de ele au dreptul să-și revendice bunurile lor dintr-o posesiune nelegitimă. Republica Moldova apără drepturile de proprietate ale tuturor cultelor religioase, ale părților lor componente, ale instituțiilor și întreprinderilor create de ele afiș asupra bunurilor din țară, cât și de peste hotare. Apărarea dreptului de proprietate al cultelor religioase, al părților lor componente, al instituțiilor și întreprinderilor create de ele se desfășoară în instanțele judecătorești conform legislației.

Mijloacele financiare ale cultelor religioase și ale părților lor componente se formează din contribuțiile benevole financiare și de altă natură ale credincioșilor și organizațiilor, din veniturile provenite în urma activității religioase, din comercializarea obiectelor de cult, din activitatea de întreprinzător, din moșteniri, din donațiile persoanelor fizice și juridice din Republica Moldova și din străinătate, precum și din alte surse neinterzise de lege.

Culele religioase și părțile lor componente pot avea în proprietate sau în folosință

terenuri în conformitate cu legislația în vigoare.

Statul promovează față de cultele religioase o politică fiscală preferențială. Părțile componente ale cultelor religioase cărora le aparțin lăcașurile de cult, precum și terenurile pe care acestea sînt construite, sînt scutite de impozitele pe bunurile imobiliare și funciare conform prevederilor Codului fiscal. În relațiile cu cultele religioase, autoritățile publice nu vor acorda preferință nici unuia dintre ele.

Lăcașurile de cult, obiectele de artă și alte valori aflate în proprietatea sau folosința cultelor religioase și părților lor componente și recunoscute ca monumente de istorie sau cultură vor fi întreținute și folosite în conformitate cu statutul acestor valori, cu legislația privind ocrotirea monumentelor. Obligațiile comune ale statului și ale cultelor religioase și părților lor componente pentru păstrarea, întreținerea și folosirea valorilor menționate pot fi stabilite în acordurile sau convențiile de cooperare dintre stat și cultele religioase sau părțile lor componente. Bunurile cultelor religioase sau ale părților lor componente aflate în străinătate, precum și interesele religioase ale cetățenilor Republicii Moldova în străinătate, fac obiectul unor convenții internaționale.

Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului ÎI „Cucoș Maria Comerț” și cet. Iurciac Maria Al., pentru data de 12 martie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 221) în calitate de pîrîți, unde va avea loc examinarea cauzei civile a SA „Intermediar” privind declararea nulității contractului.

Judecător A. Us

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Prezent Desig”, pentru data de 19 martie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile a SRL „Tuna Plastic” privind anularea actului juridic.

Judecător I. Gancear

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SC „Sonata Grup” SRL, pentru data de 28 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎCS „Tegola Roofing” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neapărare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător A. Rotari

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Elitor Plus” SRL, pentru data de 30 martie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă: ÎCS „Tegola Roofing” SRL c/c „Elitor Plus” SRL.

Judecător V. Orîndaș

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Dudii”, cu ultimul sediu: mun. Bălți, str. Cerepanov nr. 18, în calitate de pîrît, pentru data de 29 martie 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) unde va avea loc examinarea cauzei economice la cererea depusă de SA „Mitra Grup” privind încasarea datoriei.

Judecător Maria Avornic

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Comedia Media”, cu ultimul sediu: mun. Chișinău, str. Burebista nr. 120, în calitate de pîrît, pentru data de 4 aprilie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) unde va avea loc examinarea cauzei economice la cererea depusă de SRL „Hendrix Bail” privind încasarea sumei.

Judecător Maria Avornic

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Alpitacom”, cu ultimul sediu: mun. Chișinău, bdul. Dacia nr. 44, în calitate de pîrît, pentru data de 4 aprilie 2012, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) unde va avea loc examinarea cauzei economice la cererea depusă de SRL „Hendrix Bail” privind încasarea sumei.

Judecător Maria Avornic

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gherman Oleg, pentru data de 10 aprilie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Galușca Anatolie privind repararea prejudiciului material.

Prezența este obligatorie. În caz de neapărare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Busuioc

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Spanceac Tudor, pentru data de 10 aprilie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Galușca Anatolie privind repararea prejudiciului material.

Prezența este obligatorie. În caz de neapărare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Busuioc

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Ariagro Grup”, pentru data de 30 aprilie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea SRL „Agroleon Consulting” privind încasarea datoriei.

Judecător Liubovi Brînza

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Fana Ion, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Vasile Lupu nr. 59, apt. 144, pentru data de 21 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 606) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Fana Maria privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neapărare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ghenadie Plămădeală

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grapila Ion Gheorghe, (a.n. 16.10.1981), pentru data de 28 martie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-1962/2012, intentată de ÎM SIA „Moldasig” SRL privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neapărare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Elena Cojocari

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? Care sînt cazurile prevăzute de lege considerate drept discriminare pe criteriul de gen în cadrul relațiilor de muncă?

*Maria Udrea,
mun. Chișinău*

Conform prevederilor articolului 11 alineatul (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între bărbați și femei, se consideră discriminării următoarele acțiuni ale angajatorului:

a) plasarea anunțurilor de angajare cu cerințe și criterii ce presupun priorități pentru unul dintre sexe, cu excepția anunțurilor speciale de angajare a persoanelor de un anumit sex la locurile de muncă în care, datorită naturii sau condițiilor particulare de prestare a muncii prevăzute de lege, particularitățile de sex sînt determinante;

b) refuzul neîntemeiat de angajare a persoanelor de un anumit sex;

c) stabilirea pentru angajați, în funcție de sex, a unui program de lucru mai favorabil, cu excepția cazurilor stipulate de legislație;

d) refuzul neîntemeiat de a admite, în cadrul programului de perfecționare profesională, o persoană pe motiv de sex, modificarea ori rezilierea contractului de muncă sau angajarea pe același motiv;

e) aplicarea după criteriul de sex a unor condiții diferite de remunerare pentru munci de valoare egală;

f) distribuirea diferențiată, după criteriul de sex, a sarcinilor de muncă avînd ca urma-

re atribuirea unui statut mai puțin favorabil;

g) crearea de impedimente ori condiții adverse persoanei care a depus în organul competent plîngere împotriva discriminării după criteriul de sex;

h) solicitarea neîntemeiată a informației despre starea civilă a candidaților.

Potrivit alineatului (2) al aceluiași articol, se consideră refuz neîntemeiat de angajare, de perfecționare, de promovare în serviciu a persoanelor de un anumit sex, în pofida corespunderii lor cerințelor, sub pretextul:

a) necesității prezentării unor documente suplimentare care nu sînt specificate în avizul ofertei;

b) necorespunderii unor criterii elaborate la moment;

c) existenței unor obligații familiale;

d) necorespunderii unor alte condiții ce nu au nimic comun cu profesionalismul necesar îndeplinirii muncii solicitate, cu excepția anunțurilor speciale de angajare a persoanelor de un anumit sex la locurile de muncă în care, datorită naturii sau condițiilor particulare de prestare a muncii prevăzute de lege, particularitățile de sex sînt determinante;

e) unor alte condiții avînd consecințe similare.

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și al Regulamentului privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat la ședința din 06.03.2012 (Hotărîrea nr.12-68/12) concurs:

I. pentru ocuparea funcțiilor vacante de:

- procuror în Procuratura CA Bălți - (2),
- procuror în Procuratura CA Cahul - (3),
- procuror în Procuratura mun.Bălți - (1),
- procuror în Procuratura mun.Bender - (1),
- procuror în Procuratura mun.Comrat - (1),
- procuror în Procuratura r-n Anenii Noi - (1),
- procuror în Procuratura r-n Criuleni - (1),
- procuror în Procuratura r-n Leova - (1),
- procuror în Procuratura r-n Nisporeni - (1),
- procuror în Procuratura r-n Ștefan-Vodă - (1),
- procuror în Procuratura r-n Șoldănești - (1),
- procuror în Procuratura r-n Cahul - (1).

II. pentru promovarea în funcția de:

- procuror în Secția asistență juridică internațională și integrare europeană - (1) PG,
- procuror în Secția control al urmăririi penale - (2) PG,
- procuror în Secția judiciar-civilă și contencios administrativ - (1) PG,
- procuror în Secția analiză și implementare CEDO - (1) PG,
- procuror în Secția investigații financiar-economice - (1) PG,
- procuror în Secția securitate internă - (1) PG.

III. Pentru candidații care îndeplinesc condițiile art.36 alin. (3) din Legea cu privire la Procuratură se anunță concurs pentru ocuparea funcției vacante de procuror, adjunct al procurorului sect. Botanica, mun. Chișinău și procuror, șef al Secției exercitare și conducere a urmăririi penale în Procuratura UTA Găgăuzia.

Termen de aplicare - 06.04.2012.

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr. 26).

Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Violeta Cojocar**, doctor habilitat în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Natalia Chibac**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Natalia Simciuc**; judecător, Buiucani; **Elena Cojocari**, judecător, Buiucani; **Ana Carasec**, procuror, șef adjunct-interimar, secție, Procuratura Generală; **Andrei Guțu**, judecător, Sîngerei; **Vasile Ghețu**, judecător, Edineț; **Ion Dandara**, judecător, Sîngerei; **Ghenadie Mîțu**, judecător, Soroca; **Valeriu Pădurari**, judecător, Bălți; **Ion Guțu**, judecător, Fălești; **Viorel Pușcaș**, judecător, Bălți.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista Națională de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel
de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători
că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămîne alături de Dvs.**

Caleidoscop

Studiu: Femeile parchează mai bine decît bărbații

Femeile parchează mai bine mașinile comparativ cu bărbații, conform unui studiu făcut de o firmă din Marea Britanie.

Deși le ia mai mult timp decît bărbaților să-și parcheze automobilul, femeile sînt mai eficiente cînd trebuie să găsească un loc de parcare bun și reușesc să poziționeze mașina mai central, arată studiul realizat pe un eșantion de 2500 de șoferi.

Astfel, potrivit cercetării, femeile găsesc mai rapid un loc de parcare. Bărbații ratează locurile fiindcă sînt nervoși și trec pe lîngă ele. Femeile conduc mai lent și găsesc locuri de parcare rapid sau îi văd pe șoferii care vor să iasă și așteaptă ca

aceștia să elibereze locul.

În ceea ce privește modul de parcare, studiul arată că 39% din femei aleg să parcheze cu spatele (metoda preferată de instructori), în vreme ce această metodă este preferată de doar 28% din bărbați. Majoritatea bărbaților nu își poziționează mașina central în locul de parcare. 56% din femei fac cel puțin două manevre ca să își parcheze mașina cît mai central, în timp ce doar 29% din bărbați fac același lucru.

Femeilor le-a luat în medie 21 de secunde ca să-și parcheze mașina, iar bărbaților le-a luat 16 secunde. Într-o viață, o femeie petrece 12 zile ca să parcheze și un bărbat - nouă zile. Studiul mai arată că bărbații care au în mașină o femeie se încapăținează să parcheze într-un loc mai strîmt chiar dacă există un loc de parcare mai încapător în zonă.

8 idei pentru 8 Martie

Dacă tot am început cu listele de sărbători, să continuăm și cu Ziua Mamei. Să nu uităm că 8 Martie este totodată și Ziua Femeii, deci să nu vă folosiți de scuză că iubita voastră nu e și mamă, da?!
Și deoarece criza încă n-a trecut, din păcate, iată cîteva idei care vouă, bărbaților, vi s-ar putea părea prea banale de pus în practică, dar pentru femei veți vedea că vor fi adevărată mană cerească.

1. Prima și totodată cea mai importantă - n-o lăsa să gătească! Măcar azi, mergeți și mîncăți la un restaurant sau dacă n-aveți bani pentru o seară în oraș, atunci pregătiți-i voi ceva acasă, chiar dacă e numai o pizza congelată pe care o băgați la cuptor. Ideea e să nu calce ea în bucătărie, măcar de ziua ei!

2. A doua idee ține tot de bucătărie - vasele. De fapt, tot ce ține de spălat, călcat, curățenie; fie că preluați voi aceste sarcini, fie le amînați pe altă zi, dar azi sînt interzise pentru iubita, soția sau mama voastră.

3. Surprindeți-o cu un bilet la cinema, teatru, expoziție, concert sau orice vă mai trece prin cap, atîta timp cît surpriza include o ieșire în oraș.

4. Îmbrăcați-vă gros și mergeți în pădurea de la

marginea orașului la culesul ghiocei. Iată un lucru pe care mai mult ca sigur că nu l-a făcut din copilărie sau poate niciodată. O va încînta ieșirea în aer liber și, totodată,

fi o oră la coafor, la cosmetică, la manichiură, la masaj etc. Oricum, ceva ce știți că-i place și la care n-a avut de mult timp (sau bani) să meargă.

5. Cumpărați o tăbliță de plută și realizați un colaj din pozele voastre mai noi și mai vechi; tăblița poate fi mai mare sau mai mică, depinde cîte poze vreți să „sacrificați”. Începeți cu colțurile și suprapuneți pozele, astfel încît să se vadă, din unele mai mult, din altele mai puțin. Lipiți-le în așa fel încît să nu se vadă deloc plută. La sfîrșit scrieți pe rama tăbliței

data și ambalați-o frumos.

6. Oferiți-i o ședință de răsfaț, pe care o plătiți voi în prealabil, evident. Nu trebuie să fie neapărat o zi întregă la un centru spa, însă poate

decît dacă ați aduna toate acele flori într-un simplu buchet. Sau, mai simplu și mai ieftin, dar nu cu același efect, trimiteți-i voi cîte un sms din oră în oră cu cîte un motiv pentru care o iubiți.

8. Ultima idee este cea mai spectaculoasă, dar și cea mai scumpă din toate - urați-i clasicul „La mulți ani” în mod public. Aici intervine și imaginația voastră: fie că va citi aceste cuvinte pe un panou publicitar în drum spre serviciu, fie că le va auzi la radio cînd ascultă emisiunea preferată, fie le va citi în paginile revistei care o cumpără luna de lună, fie o va opri un polițist pentru a-i înmîna o amendă (pe care scrie, evident, „La mulți ani”...!). După cum a fost menționat anterior, în această situație, în această situație, imaginația voastră are rolul cel mai important. Iar dacă

nu aveți timp să-i faceți o astfel de surpriză, consolați-vă cu gîndul că veți ști anul viitor ce să faceți și vă veți putea pregăti din timp. Sau, de ce nu, la alte ocazii: ziua ei de naștere, aniversarea nunții sau a logodnei etc.

7. Platiți un curier să-i ducă din oră în oră cîte un trandafir, oriunde s-ar afla; de dimineață pînă seara, indiferent că o va surprinde acasă, la birou în timpul unei ședințe, la alimentarea de la colțul blocului cînd cumpără pîine etc. Va fi mult mai efectiv

nu aveți timp să-i faceți o astfel de surpriză, consolați-vă cu gîndul că veți ști anul viitor ce să faceți și vă veți putea pregăti din timp. Sau, de ce nu, la alte ocazii: ziua ei de naștere, aniversarea nunții sau a logodnei etc.

Nu uitați: toate lucrurile făcute cu inima curată sînt gesturi de iubire. Urați tuturilor femeilor „La mulți ani!” și numai bucurii alături de cei dragi inimii!

Mituri despre femei

Există studii de specialitate care scot în evidență diferențele dintre sexe, în vreme ce alte studii încearcă să le elimine. În continuare vă vom prezenta patru dintre cele mai importante mituri legate de femei, încercînd împreună să separăm ficțiunea de realitate.

1. Femeile nu se pricep la matematică.

Adevărul: în cadrul unui studiu susținut la Colegiul american „Lafayette”, trei grupuri eterogene formate din bărbați și femei au fost chestionate cu întrebări similare înainte de a li se cere să facă un test de matematică. Femeile care au fost întrebate cu privire la realizările lor profesionale și activitatea academică din cadrul colegiului, au obținut rezultate mai bune la testul de calcul decît cele care au primit întrebarea banală legată de felul apartamentului din cămin în care locuiesc. Concluzia cercetătorilor este că, în funcție de situație, pot exista întrebări sau afirmații aparent inocente care să activeze stereotipurile sociale la femei și bărbați, afectînd astfel activitatea cognitivă individuală. Altminteri, rezultatele sînt similare ambelor sexe, mitul femeii care nu se pricepe la matematică fiind astfel combătut din start.

2. Femeile nu sînt buni șoferi.

Adevărul: acest stereotip, vechi de cînd lumea, a fost ușor de dărîmat de către cercetătorii marilor institute americane. Este și cazul celor de la „Bradford University”, care în urma

unui studiu au tras următoarele concluzii: cînd vine vorba de flexibilitate mentală una dintre cerințele clare ale șofatului, femeile îi întrec pe bărbați. În urma testelor, scorurile realizate de femei au fost semnificativ mai mari decît cele ale bărbaților în special în ceea ce privește memoria și recunoașterea spațială, atenția distributivă și controlul mișcării. Cercetătorii au ajuns astfel la pîrerea că estrogenul, un hormon prezent în părțile responsabile cu mișcarea, ale femeilor, poate fi factorul hotărîtor pentru capacitățile lor sporite pentru șofat.

3. Toate femeile își doresc copii.

Adevărul: deși mulți bărbați își închipuie că femeile nu se gîndesc de la o vîrstă decît la copii, acest lucru este cît se poate de fals. Adevărul este că, din ce în ce mai multe femei aleg să trăiască o viață fără copii. Deși procentul acestora este mic, numărul este crescător și, odată cu emanciparea femeii balanța tinde să se egaleze și la acest aspect.

4. Tot ce își doresc femeile este să se mărite.

Adevărul: pentru unele femei, mariajul este cel mai înalt scop. Cu rata divorțurilor în continuă creștere, multe din ele și-au dat seama că „a spune da” nu mai este atît de important precum era în trecut, multe din ele alegînd cariera. Ca să vă faceți o idee despre cît de mult se gîndesc femeile la măriție, vă voi spune că, numai în Statele Unite, de exemplu, procentul femeilor nemăritate depășește lejer 51%.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOAMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii.
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice - 21596
Tiraj 4600
Com. 10 sp